

FGN § 9:7

Dnr. FGN 2020/0446

Återrapport av uppdrag 24 i budget 2020 - utveckla en fortbildning i syfte att förstärka kompetensen kring undervisning i förskolan, särskilt riktad till pedagogisk omsorg.

Förskole- och grundskolenämndens beslut

1. Förskole – och grundskolenämnden har mottagit återrapporten av uppdrag 24 i budget 2020 ”utveckla en fortbildning i syfte att förstärka kompetensen kring undervisning i förskolan, särskilt riktad till pedagogisk omsorg”.
2. Återrapport av uppdrag 24 i budget 2020 ”utveckla en fortbildning i syfte att förstärka kompetensen kring undervisning i förskolan, särskilt riktad till pedagogisk omsorg” överlämnas till Kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Förskole – och grundskolenämnden fick i budget 2020, i och med den reviderade läroplanen för förskolan Lpfö18, i uppdrag att utveckla en fortbildning i syfte att förstärka kompetensen kring undervisning i förskolan, särskilt riktad till pedagogisk omsorg.

Beslutsunderlag

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande 2020-11-20.

Förslag till beslut

Hampe Klein (M) yrkar bifall till utbildningsförvaltningens beslutsförslag innebärande

1. Förskole – och grundskolenämnden har mottagit återrapporten av uppdrag 24 i budget 2020 ”utveckla en fortbildning i syfte att förstärka kompetensen kring undervisning i förskolan, särskilt riktad till pedagogisk omsorg”.
2. Återrapport av uppdrag 24 i budget 2020 ”utveckla en fortbildning i syfte att förstärka kompetensen kring undervisning i förskolan, särskilt riktad till pedagogisk omsorg” överlämnas till Kommunfullmäktige.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Förskole- och grundskolenämnden beslutar enligt Hampe Kleins (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Kommunfullmäktige
- Akt

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Tjänsteutlåtande

Utbildningsförvaltningen

Datum 2020-11-20

Dnr FGN 2020/0446 (V)

Till Förskole- och grundskolenämnden

Återrapport av uppdrag 24 i budget 2020 - utveckla en fortbildning i syfte att förstärka kompetensen kring undervisning i förskolan, särskilt riktad till pedagogisk omsorg.

Sammanfattning

Förskole – och grundskolenämnden fick i budget 2020 fick, i och med den reviderade läroplanen för förskolan Lpfö18, i uppdrag att utveckla en fortbildning i syfte att förstärka kompetensen kring undervisning i förskolan, särskilt riktad till pedagogisk omsorg.

Beslutsförslag

Förskole- och grundskolenämndens beslut

1. Förskole – och grundskolenämnden har mottagit återrapporten av uppdrag 24 i budget 2020 ”utveckla en fortbildning i syfte att förstärka kompetensen kring undervisning i förskolan, särskilt riktad till pedagogisk omsorg”.
2. Återrapport av uppdrag 24 i budget 2020 ”utveckla en fortbildning i syfte att förstärka kompetensen kring undervisning i förskolan, särskilt riktad till pedagogisk omsorg” överlämnas till Kommunfullmäktige.

Bakgrund

Förskole-och grundskolenämnden har i budget 2020 fått i uppdrag att utveckla en fortbildning för utförare av pedagogisk omsorg angående undervisningsbegreppet som nu finns med i den reviderade läroplanen för förskolan, Lpfö18. Pedagogisk omsorg erbjuds istället för förskola och vänder sig till barn i åldrarna 1-6 år. Pedagogisk omsorg erbjuds i stället för förskola och vänder sig till barn i åldrarna 1-6 år. Pedagogisk omsorg ingår inte i skolväsendet utan är ett alternativ till utbildning i förskola och styrs, till skillnad från förskolan, inte av någon läroplan. Förskolans läroplan ska dock vara vägledande för pedagogisk omsorg. Utbildning och erfarenhet hos personalen i pedagogisk omsorg skall vara sådan att en god pedagogisk verksamhet kan erbjudas. Enligt skollagen ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses (25 kap. 7 §). För att säkerställa att det finns personal med utbildning eller erfarenhet av barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet följer utbildningsförvaltningen systematiskt upp och utvärderar kvaliteten samt utövar tillsyn i verksamheterna. Enligt uppdraget framställdes en processinriktad fortbildning där deltagarna erbjöds både en teoretisk ingång och en praktisk tillämpning av undervisningsbegreppet där målsättningen var att målgruppen arbetar i enlighet med läroplanens mål och intentioner efter genomgången fortbildning.

Tjänsteutlåtande

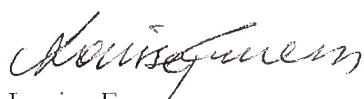
Med stöd av forskning och utbildningsteorier erbjöds utförarna för pedagogisk omsorg en tvåstegsutbildning där den första delen är en teoretisk ingång av undervisningsbegreppet, skollagen och förskolans läroplan. Andra delen av fortbildningen är en uppföljning där deltagarna redovisar en praktisk tillämpning av undervisningsbegreppet kopplat till läroplanens mål. Fortbildningens andra del har ännu inte kunnat genomföras på grund av den rådande pandemin och Folkhälsomyndighetens skärpta allmänna råd.

Förvaltningens slutsatser

Sammantaget visar utvärderingen av fortbildningens första del att det finns ett stort behov av utbildning riktad till målgruppen. Av 25 verksamma utförare inom pedagogisk omsorg valde 11 utförare att anta erbjudandet om fortbildning vilket innebär att vi nådde ca 45% av verksamheterna. Utvärderingen visar att de deltagande tar med sig ökad kompetens om skillnaden mellan lärande och undervisning, ökad kunskap inom undervisningsbegreppet och ökad förtrogenhet med uppdraget kopplat till läroplanen för förskolan (Lpfö18). Pedagogisk omsorg är precis som förskolan en betydelsefull del i en likvärdig skola för alla barn, eftersom pedagogisk omsorg och förskola skapar förutsättningar för lärandet i grundskolan. En förväntad effekt av denna fortbildning var att öka likvärdigheten för alla barn i pedagogisk omsorg. Under insatsen framkom att läroplanen i förskolan (Lpfö18), som ska fungera som vägledande styrdokument, tillämpas med varierad förtrogenhet vilket tyder på att kvaliteten i de olika verksamheterna skulle kunna bli mer likvärdig. Effekten av satsningen behöver mätas under en längre tid för att säkerställa resultatet.

Bilagor

1. Återrapport av uppdrag 24 - utveckla en fortbildning i syfte att förstärka kompetensen kring undervisning i förskolan, särskilt riktad till pedagogisk omsorg.

Louise Furness
utbildningsdirektör

Erika Frangini
sakkunnig förskola

Expedieras

Kommunfullmäktige

Rapport
Projektbeställare: För- och grundskolenämnden
Projektledare: Utbildningsförvaltningen
Dnr: FGN 2020/0446

Datum: 2020-11-19
Version: 1.2

Utveckla en fortbildning i syfte att förstärka kompetensen kring undervisning i förskolan, särskilt riktad till pedagogisk omsorg.

Återrapport av uppdrag 24

Innehåll

1. Bakgrund.....	3
2. Syfte och mål	4
3. Genomförande.....	4
3.1 Genomförande och organisation.....	4
4. Utvärdering.....	5
4.1 Upplevda effekter av insatsen, deltagarenkät.....	5
4.2 Utbildningsförvaltningens analys.....	5
5. Referenser.....	6

I. Bakgrund

Förskole-och grundskolenämnden har i budget 2020 fått i uppdrag att utveckla en fortbildning för utförare av pedagogisk omsorg angående undervisningsbegreppet som nu finns med i den reviderade läroplanen för förskolan, Lpfö18.

Pedagogisk omsorg erbjuds i stället för förskola och vänder sig till barn i åldrarna 1-6 år. Pedagogisk omsorg ingår inte i skolväsendet utan är ett alternativ till utbildning i förskola och styrs, till skillnad från förskolan, inte av någon läroplan. Förskolans läroplan ska dock vara vägledande för pedagogisk omsorg. Det finns flera olika former av pedagogisk omsorg.

Österåkers kommun har 25 verksamheter i enskild regi inom pedagogisk omsorg som bedrivs i det egna hemmet (familjedaghem) och en verksamhet i kommunal regi som bedrivs i en särskild lokal som tidigare varit förskola med barn 1-6 år.

Att vara enskild utövare av barnomsorgsverksamhet innebär att man bedriver en verksamhet helt i egen regi utan koppling till den kommunala verksamheten. Verksamheten bedrivs inom ramen för ett eget företag/enskild firma och det finns således inget anställningsförhållande mellan kommunen och utföraren. Det innebär också att utföraren är sin egen chef. Verksamheten skall vara öppen för alla och ingår i kommunens samlade barnomsorgsutbud via kommunens hemsida.

Styrdokument som tillämpas i pedagogisk omsorg:

- FN:s Barnkonvention- Barnets rättigheter
- Skollagen (2010:800)
- Läroplan för förskolan (Lpfö18) ska vara vägledande
- Allmänna råd för familjedaghemmen
- Allmänna råd – diskriminering och kränkande behandling

Utbildning och erfarenhet hos personalen i pedagogisk omsorg skall vara sådan att en god pedagogisk verksamhet kan erbjudas. I förskola ska lämpligt antal legitimerade förskollärare finnas för att uppnå kraven enligt styrdokumentet. För pedagogisk omsorg bedöms utförarens utbildning, lämplighet och erfarenhet av arbete i barngrupp. Enligt skollagen ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses (25 kap. 7 §).

Enligt skollagen (2010:800) ska barnets bästa vara utgångspunkt i all utbildning och annan verksamhet som rör barn. Detta gäller även pedagogisk omsorg. De bestämmelser som särskilt rör pedagogisk omsorg återfinns i 25 kap. 2 § skollagen. Pedagogisk omsorg ska stimulera barns utveckling och lärande.

Enligt Skolinspektionen granskningsrapport Barnens lärande i pedagogisk omsorg (dnr 400-2015:3323) erbjuds de flesta barnen i pedagogisk verksamhet en god verksamhet där de ges omsorg och trygghet och på så vis även förutsättningar att lära och utvecklas. Verksamheterna bedrivs dock under mycket olika förutsättningar och kvaliteten kan variera. Personalens kompetens lyfts ofta som en av de absolut mest avgörande faktorerna för barn och elevers lärande i förskola, pedagogisk omsorg och skola. Kraven på utbildning och erfarenhet hos de som arbetar inom pedagogisk omsorg är lägre och mindre preciserade än de som gäller för t.ex. förskolan.

I Österåkers kommun kommer utförare inom pedagogisk omsorg erbjudas en fortbildning i den reviderade läroplanen för förskolan där undervisningsbegreppet är i fokus.

2. Syfte och mål

Pedagogisk omsorg har inte samma krav på personalens utbildning och pedagogiskt innehåll i verksamheten som förskola. För att säkerställa att det finns personal med utbildning eller erfarenhet av barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet följer Utbildningsförvaltningen systematiskt upp och utvärderar kvaliteten samt utövar tillsyn i verksamheterna.

Syftet med denna fortbildning är att kompetensutveckla och fortbilda den befintliga personalen i pedagogisk omsorg.

Målet för fortbildningen är att samtliga utförare inom pedagogisk omsorg genomför utbildningen och implementerar de nya kunskaperna i sina verksamheter för att främja barnens utveckling och lärande. Pedagogisk omsorg är precis som förskolan en betydelsefull del i en likvärdig skola för alla barn, eftersom pedagogisk omsorg och förskola skapar förutsättningar för lärandet i skolan. En förväntad effekt av denna fortbildning är att öka likvärdigheten för alla barn i Österåkers kommun.

3. Genomförande

3.1 Genomförande och organisation

Sakkunnig förskola och Utvecklingsledare förskola samverkade och framställde en processinriktad fortbildning där deltagarna erbjöds både en teoretisk ingång och en praktisk tillämpning av undervisningsbegreppet. Med stöd av forskning och utbildningsteorier erbjöds utförarna för pedagogisk omsorg en tvåstegsutbildning där den första delen är en teoretisk ingång av undervisningsbegreppet, skollagen och förskolans läroplan. Andra delen av

fortbildningen är en uppföljning där deltagarna redovisar en praktisk tillämpning av undervisningsbegreppet kopplat till läroplanens mål. Fortbildningens andra del har ännu inte kunnat genomföras på grund av den rådande pandemin och Folkhälsomyndighetens skärpta allmänna råd.

4. Utvärdering

4.1 Upplevda effekter av insatsen, deltagarenkät

Hösten 2020 genomfördes en enkätundersökning för de deltagande i satsningens första del. Svarsfrekvensen är 100 procentig och svaren redovisas nedan.

Av 25 verksamma utförare inom pedagogisk omsorg valde 11 utförare att anta erbjudandet om fortbildning i undervisningsbegreppet vilket innebär att vi nådde ca 45% av verksamheterna.

De deltagande upplevde aktiviteten som mycket tillfredställande samt att föreläsarna var kunniga förmedlare av innehållet. Deltagarna upplevde att bemötandet väl tillfredställande.

Utvärderingen visar att de deltagande tar med sig ökad kompetens inom följande områden:

- Skillnaden på lärande och undervisning.
- Bekräftelse på det egna arbetet.
- Ökad kunskap inom ämnet.
- Ökad förtrogenhet med uppdraget kopplat till läroplanen.

Övergripande kommentarer: inspirerande, mycket professionellt, givande övningar, många tankeställare och konkreta tips, vägledning i hur man tänka när det gäller lärande och undervisning och hur man kan göra undervisning av flera olika situationer som uppstår under dagen.

Önskemål från deltagare var att ha fler liknande insatser för en ökad likvärdighet samt en reflektion om att utbildningen med fördel skulle kunna vara obligatorisk för alla utövare av pedagogisk omsorg.

4.2 Utbildningsförvaltningens analys

Utbildning och erfarenhet hos personalen i pedagogisk omsorg skall vara sådan att en god pedagogisk verksamhet kan erbjudas. I förskola ska lämpligt antal legitimerade förskollärare finnas för att uppnå kraven enligt styrdokumentet. För pedagogisk omsorg ska det enligt skollagen finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses (25 kap. 7 §). De förutsättningar pedagogisk omsorg har för att genomföra verksamheten har betydelse för barns utveckling

och lärande. Personalens kompetens och engagemang är den viktigaste faktorn för verksamhetens kvalitet. Kompetensen hör ihop med erfarenhet, utbildning, möjligheter till kompetensutveckling och tillgång till pedagogisk handledning (Prop. 2009/10:165 sid. 535).

Med bakgrund i deltagarnas odelade positiva respons på fortbildningens första del tolkar förvaltningen det som att det finns ett stort behov av utbildning riktad till målgruppen. Under insatsen framkom att läroplanen, som ska fungera som vägledande styrdokument, tillämpas med varierad förtrogenhet vilket tyder på att kvalitén i de olika verksamheterna skulle kunna bli mer likvärdig. I enkätsvaren utläses att verksamheterna har en hög mottaglighet och ett eget intresse av fortbildning.

5. Referenser

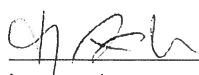
- Allmänna råd för familjedaghemmen
- Allmänna råd – diskriminering och kränkande behandling
- FN:s Barnkonvention- Barnets rättigheter
- Läroplan för förskolan (Lpfö18)
- Regeringens proposition 2009/10:165 - Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet
- Skollagen (2010:800)

Forts. KF § 9:5

Särskilda uppdrag

20. Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utreda kostnaden för ett nytt tak på Biskopstunaborgen.
21. Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att införa tjänsten "Boken kommer" på biblioteket.
22. Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utreda sänkta avgifter på Solskiftesbadet för funktionshindrade och dess ekonomiska konsekvenser.
23. Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utreda reinvesteringsbehov av Domarudden.
24. Förskole- och grundskolenämnden får, i och med införandet av den nya läroplanen Lpfö18, i uppdrag att utveckla en fortbildning särskilt riktad till utförare av pedagogisk omsorg.
25. Förskole- och grundskolenämnden får i uppdrag att inrätta ett sökbart bidrag för skolor för inköp av pedagogiska hjälpmedel för anpassning av undervisning.
26. Förskole- och grundskolenämnden får i uppdrag att utreda effekterna av det så kallade skärgårdsstödet och föreslå hur stödet ska organiseras framöver för att säkerställa en likvärdig utbildning.
27. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att utreda det framtida behovet av SFI och Språkintröduktion i kommunen och hur det bör organiseras.
28. Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att utreda hur organiserad fysisk aktivitet kan utökas i de dagliga verksamheterna som ligger inom LSS.
29. Miljö- och hälsoskyddsnämnden får i uppdrag att utreda kostnaden för att ta bort avgiften för handläggning av anmälan om kompostering av avfall.

Forts. nästa sida

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande